

SUDARYTOJO ŽODIS

Socialinės tikrovės egzistenciniai žemėlapiai

Žemėlapiai – ne vien fizinės geografijos sąvoka bei priemonė. Žemėlapis – bandymas aprašyti tikrovę sutartiniais simboliais. Kitaip tariant, tai – bandymas suprasti mus supančią aplinką, kurią pripažįstame kaip tikrą. Ši aplinka nėra vien fizinė (natūrinė), bet visų pirma kultūrinė ir socialinė, net jei siekiame aprašyti gamtinę tikrovę. Pažymėdami tikrus dalykus žemėlapiai išreiškia mūsų pirmenybes. Be to, žemėlapiai – bandymas įamžinti kintančią tikrovę, t. y. ją sustabdyti nepaisant mūsų ir mūsų aplinkos kismo. Ir nors šis kismas – kūrybinis (mes nuolat kuriame savo aplinką, o ji – mus), jis liudija mūsų artėjimą myriop. Todėl kūryba – dviprasmiška: viena, ja siekiame įveikti mūsų mirtingumą, kita, ji liudija mūsų judėjimą link mirties. Egzistenciniai žemėlapiai apima šiuos skirtingus aspektus: jie patys yra kultūros produktai, kurie liudija mūsų siekį tiek sustabdyti socialinį kismą, tiek palikti mūsų judėjimo nuotrauką.

Socialinę tikrovę vargiai pasiduoda užfiksuojama žemėlapiams. Vis dėlto tokia hermeneutinė ir komunikacinė priemonė kaip žemėlapis, rodydama užfiksuotą padėtį, drauge veikia socialinės tikrovės tapsmą, kitaip tariant, yra jos kismo veiksnys. Žemėlapiai rodo ir kultūrinius nelygumus, atsiradusius individui siekiant perkurti savo aplinką, kurioje jis iškyla. Taigi žemėlapiai – ir socialinės kūrybos gairės individui steigiant komunikacinius ryšius. Socialinės tikrovės reljefą visų pirma sudaro individualios kūrybos iškilumai. Kita vertus, individuali kūryba tegali iškilti tam tikroje socialinėje ir kultūrinėje aplinkoje, kuri ir suponuoja kūrybinius nelygumus.

Trijuose šio žurnalo skyriuose nagrinėjami įvairūs socialinės tikrovės žemėlapiai: politiniai valstybės bei praktinio elgesio modeliai ir kūrybinės klasės iškilimas socialinėje terpėje (*Politiniai ir socialiniai reljefai*), vertybiniai bei estetiniai modeliai ugdymo aplinkoje (*Egzistenciniai vertybių bei ugdymo regionai*), medijų bei komunikacijos modeliai miesto sąlygomis (*Urbanistinė tikrovė: medijų bei komunikacijos žemėlapiai*).

TOMAS KAČERAUSKAS

EDITORIAL

The Existential Maps of Social Reality

The mapping has been used not only in physical geography. The mapping is an attempt to describe reality with the help of arbitrary symbols. In other words, it is an attempt to understand our environment recognized by us as a real one. This environment is not only physical (natural) but first of all cultural and social, even when we try to describe natural reality. By signifying certain things the maps express our priorities. Besides this, the mapping is an attempt to immortalize changing reality, i. e. to stop it despite changes of us and our environment. Despite the fact that this change is a creative one (we create our environment and it creates us), it witnesses our moving towards death. That is why creation is ambiguous: on the one hand, with the help of it we attempt to overcome our mortality, on the other hand, it witnesses our moving towards death. The existential maps cover these different aspects: they are the cultural products that witness our attempt to stop social change as well to leave a photo of our motion.

Social reality has been hardly to be fixed by the mapping. Nevertheless, such hermeneutic and communicational means as a map shows a fixed condition and herewith influences the becoming of social reality, in other words, is a factor of its change. The maps also show the cultural roughs emerged after an individual attempt to recreate his (her) environment, within which he (she) rises. As a result, the maps are also the milestones of social creation while an individual constitutes the communication relations. The relief of social reality consists first of all of individual creation's swells. On the other hand, individual creation can rise only in certain social and cultural environment that presupposes the creative roughs.

Three parts of the issue deals with different mapping of social reality: political models of a state and the models of practical behaviour, as well the rise of the creative class in social environment (*Political and Social Reliefs*), the models of the values and aesthetics in the educational environment (*Existential Regions of Values and Education*), the models of the media and communication under urban conditions (*Urban Reality: Maps of the Media and Communication*).

TOMAS KAČERAUSKAS